

Motion om politiska ungdomsförbunds deltagande på skolor

Motion av Jan Jönsson (L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson (L) har väckt en motion i kommunfullmäktige om politiska ungdomsförbunds deltagande på skolor. Motionären argumenterar för att de politiska ungdomsförbunden har en viktig demokratisk roll och att de bör få tillträde till stadens skolor.

Motionären föreslår därför att staden ska utveckla och implementera riktlinjer för skolors samverkan med politiska ungdomsförbund, att staden tar fram stödmaterial för skolor som underlättar för medverkan av politiska ungdomsförbund i skolan och att staden uppmuntrar skolledningar att aktivt bjuda in representanter från olika politiska ungdomsförbund samt säkerställer säkerheten i samband med dessa evenemang.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret instämmer i att en levande demokrati kräver aktiva och engagerade medborgare och att skolan har ett viktigt demokratiuppdrag. Kontoret lyfter även att det redan finns ett stödmaterial om politiska partier i skolan samt att skollagen anger att det är rektor som beslutar om politiska partier ska bjudas in för att medverka i utbildningen.

Utbildningsnämnden instämmer i att skolan har ett viktigt demokratiskt uppdrag, något som regleras såväl i skollagen som i läroplaner och ämnes- och kursplaner. Politisk information i skolan är sålunda en del av skolans demokratiuppdrag. Nämnden påpekar att det enligt skollagen är rektor som beslutar om, och i så fall

vilka, politiska ungdomsförbund som släpps in på skolan. Nämnden lyfter vidare att utbildningsförvaltningen har tagit fram stödmaterial gällande politiska partier i skolan som stadens skolor kan ta del av via förvaltningens intranät.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag delar motionärens uppfattning om den viktiga roll som de politiska ungdomsförbunden spelar för att fånga upp och kanalisera unga människors samhällsengagemang. Skolan har ett demokratiuppdrag och en central del av det är att rusta eleverna för att kunna bli aktiva samhällsmedborgare. I en tid då partipolitiskt engagemang sjunker bland unga är det särskilt viktigt att skolorna bjuder in till och främjar politiskt deltagande. Utifrån detta har de politiska ungdomsförbunden en självklar plats på Stockholms skolor.

Som både stadsledningskontoret och utbildningsnämnden lyfter i sina remissyttranden finns det redan idag ett stödmaterial om politiska partier i skolan som bygger på vägledning och information från Skolverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR). I stödmaterialet lyfts politisk information fram som en del av skolans demokratiska uppdrag.

Det är rektorn som ytterst ansvarar för tryggheten och studieron i skolan, och enligt 1 kap. 5a § skollagen är det även de som beslutar i vilken utsträckning politiska organisationer släpps in på skolan. Stockholms stad kan och får inte som huvudman påverka rektorns beslut. Min förhoppning är att vi får en ändring i lagstiftningen så att vi i framtiden kan säkerställa att elever på samtliga av våra skolor får komma i kontakt med de politiska ungdomsförbunden.

Bilaga

Motion om politiska ungdomsförbunds deltagande på skolor, dnr KS 2025/641

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andréa Hedin (alla M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra.

Föredragande borgarråd hänger upp sin argumentation på frågan om rektorernas ansvar istället för att fokusera på vikten av att ge stöd till rektorerna i säkerhetsarrangemangen.

Som vi tidigare påpekat är det inte lagen som är det stora hindret för att få in ungdomsförbunden på skolorna. Det handlar om att utbildningsförvaltningen måste

stötta och uppmuntra skolor att släppa in de politiska ungdomsförbunden på skolorna. Till exempel genom att se till att säkerheten kan garanteras.

Vi undrar i annat fall hur elever ska få kontakt med politiska partier, om inte detta möjliggörs. Vi vill också framhålla att flera partier uttalat att det är viktigt för demokratins framtid att skolungdomar ges möjlighet att träffa ungdomsförbunden för att påbörja ett politiskt engagemang.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 15 april 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Johan Paccamonti (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Jan Jönsson (L) har väckt en motion i kommunfullmäktige om politiska ungdomsförbunds deltagande på skolor. Motionären beskriver de politiska ungdomsförbundens engagemang och önskemål om att arrangera debatter, klasspresentationer och bokbord på skolor. Motionären påpekar vidare att flera skolor i Stockholm har nekat politiska ungdomsförbund tillträde, ofta på grund av oro för ordningsstörningar.

Mot denna bakgrund föreslår motionären:

1. Att staden utvecklar och implementerar tydliga riktlinjer för skolors samverkan med politiska ungdomsförbund, där vikten av politiskt engagemang och demokratiutbildning betonas.
2. Att staden tar fram stödmaterial för skolor som underlättar säker och ordnad medverkan av politiska ungdomsförbund i skolmiljön.
3. Att staden uppmuntrar skolledningar att aktivt bjuda in representanter från olika politiska ungdomsförbund samt säkerställer säkerheten i samband med dessa evenemang.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm ska vara en öppen och demokratisk stad och stadsledningskontoret instämmer i att en levande demokrati kräver aktiva och engagerade medborgare. Stadsledningskontoret vill även betona vikten av skolans demokratiuppdrag, och politisk information är en del av uppdraget.

Mot bakgrund av detta har utbildningsförvaltningen tagit fram ett stödmaterial om politiska partier i skolan. Stödmaterialet bygger på vägledning och information från Skolverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Det finns även en paragraf i skollagen (1 kap. 5a §) som förtydligar hur skolor kan hantera frågan om politiska partier. Där framgår att det är rektor som beslutar om politiska partier ska bjudas in för att medverka i utbildningen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti 2025 följande.
Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen

Reservation av Jan Jönsson (L) och Andréa Hedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen instämmer i att skolan har ett viktigt demokratiskt uppdrag. Detta regleras såväl i skollagen som i läroplaner och ämnes- och kursplaner. Politisk information i skolan är sålunda en del av skolans demokratiuppdrag. Sedan 2018 finns en paragraf i skollagen som förtydligar hur skolor kan hantera frågan om politiska partier i skolan.

1 kap. 5a § skollagen

”Rektorn beslutar om politiska partier ska bjudas in för att medverka i utbildningen. Om politiska partier bjuds in får antalet begränsas till samtliga de partier som är representerade i antingen riksdagen, vald församling i en eller flera kommuner eller i Europaparlamentet.

Rektorn får även bjuda in politiska partier utifrån ett annat urval än som anges i första stycket, om urvalet sker på en annan objektiv grund.

Om ett begränsat antal politiska partier har bjudits in till en skola enligt första eller andra stycket behöver inte andra politiska partier som har anmält intresse för att medverka i utbildningen ges en sådan möjlighet.

Rektorn får dock besluta att eleverna som ett led i utbildningen ska ges möjlighet att på lämpligt sätt ta del av information också från dessa andra politiska partier.”

Det är rektorn som fattar beslut som påverkar arbetsmiljön på skolan. När utomstående bjuds in till skolan är det viktigt att ordningen och arbetsmiljön för elever och lärare blir god. Rektorn är ytterst ansvarig för tryggheten och studieron på skolan.

Utbildningsförvaltningen har tagit fram stödmaterial gällande politiska partier i skolan som stadens skolor kan ta del av via förvaltningens intranät. Stödmaterialiet bygger på vägledning och information från Skolverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Reservationer m.m.

Utbildningsnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L) och Andréa Hedin m.fl. (M)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att tillstyrka motionen.
3. Att därutöver anföra följande:

Som vi tidigare påpekat är det inte lagen som är det stora hindret för att få in ungdomsförbunden på skolorna. Det handlar om att förvaltningen måste stötta och uppmuntra skolor att släppa in de politiska ungdomsförbunden på skolorna. Till exempel genom att se till att säkerheten kan garanteras. Vi undrar i annat fall hur elever ska få kontakt med politiska partier, om inte detta möjliggörs. Vi vill också framhålla att flera partier uttalat att det är viktigt för demokratins framtid att skolungdomar ges möjlighet att träffa ungdomsförbunden för att påbörja ett politiskt engagemang.